ايبىدى 70 جىل كۇرەسكە تولى جاڭا ئداۋىر
جاڭا جۇڭگونىڭ داڭقتى جىلدارى

مەملەكەت وردەنىن جانە مەملەكەت داڭق اتاعىن باعالاۋ، بەرۋ

شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى (چي شىڭ). 2019 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن ساعات 10دا، جۇڭحۇا حالىق رەسپۇبليكاسىنىڭ مەملەكەت وردەنىن جانە مەملەكەت داڭق اتاعىن بەرۋ سالتاناتىپەن وتكىزىلدى، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ باس شۇجيى، مەملەكەت ئتوراعاسى، ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ئتوراعاسى شي جينپيڭ يۇي مين قارلى 8 ادامعا رەسپۇبليكا وردەنىن، راۋل كاسترو رۇز قاتارلى 6 ادامعا دوستىق وردەنىن، يە پەيجيان قاتارلى 28 ادامعا مەملەكەت داڭق اتاعىن بەردى. باس شۇجي شي جينپيڭ ماڭنزدى ئسوز سويلەدى، ۋاڭ حۇنيڭ شي جينپيڭ قول قويعان جۇڭحۇا حالىق رەسپۇبليكاسىنىڭ مەملەكەت ئتوراعاسى بۇيرىعىن وقىدى.

جۇڭحۇا ۇلتى ەجەلدەن قاھارماندار-دى قۇرمەتتەپ كەلگەن، پارتيا مەن مەملەكەت ەجەلدەن قاھارمان ۇلگىلەردى مارا-پاتتاۋعا وسكەلەڭ ئمان بەردى. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 70 جىلدان بەرى، جاڭا جۇڭگونىڭ ئاربىر ۇرپاق تاڭداۋلى قۇرد-لىسشىلارى مەن قاراپايىم ەڭبەكشىلەرى كۇش جالعاپ ەكپىندەي ىلگەرىلەپ جانە ايانباي كۇرەسىپ، جۇڭگوشا سوتسيالىزم قۇرىلىسى بارىسىندا كورنەكتى ۇلەستەر قوسىپ، كۇللى جۇرتتى جالت قاراتارلىقتاي تابىستارعا قول جەتكىزدى. پارتيانىڭ 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى ەلەۋلى ەڭبەكتى، داڭقتى ماراپاتتاۋ قىزمەتىنە وسكەلەڭ ئمان بەردى، باس شۇجي شي جينپيڭ كوپ رەت ماڭنزدى نۇسقاۋ جاسادى، 2015 ـ جىلى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى «پارتيا مەن مەملەكەتتىڭ ەلەۋلى ەڭبەكتەرى، داڭقتى ماراپاتتاۋ ئتۇزىمىن ورناتۋ جانە ونى كەمەلدەندىرۋ جونىندەگى پەكىر»دى باسپە تاراتتى، مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى دە «جۇڭحۇا حالىق رەسپۇبليكاسىنىڭ مەملەكەت وردەنى جانە مەملەكەت داڭق اتاعى زاڭىن» جاريالادى؛ 2017 ـ جىلى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى، مەملەكەتتىك كەڭەس «مەملەكەتتىڭ ەلەۋلى ەڭبەكتى، داڭقتى ماراپاتتاۋ ەرەجەسىن» باسپە تاراتتى.

2019 ـ جىلى جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانىنا 70 جىلدىعى قارساڭىندا، پارتيا ورتالىق كوميتەتى مەملەكەت وردەنىن جانە مەملەكەت داڭق اتاعىن شوعىرلى باعالاۋدى، بەرۋدى ورىستەتۋدى ۇيعاردى. نەگىزگى زاڭعا ساي، مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى "مەملەكەت وردەنىن جانە داڭق اتاعىن بەرۋدى بەلگىلەۋ جانە ۇيعاردى"، مەملەكەت ئتوراعاسى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ۇيعارىمىنا ساي، "مەملەكەت وردەنىن جانە داڭق اتاعىن بەردى". پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ تىكە باسشىلىعىندا، باعالاۋ جانە ماراپاتتاۋ قىزمەتى 2019 ـ جىلدىڭ باسىندا باستالعان، پارتيا مەن مەملەكەتتىڭ ەلەۋلى ەڭبەكتى، داڭقتى ماراپاتتاۋ قىزمەتى كوميتەتى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ سايكەستىرۋگە جاۋاپتى بولدى، جيناقتاپ باعالاۋ ـ تەكسەرۋ ورنىنا قاتارعا ئتىزۋ پىكىرىنەن تولىق پايدالانۋ نەگىزىندە، ەڭ جوعارى ولشەمگە تاباندى بولىپ، ەڭبەك ناتيجەسى باعدارىنا تاباندى بولىپ، ئىس جۇزىندەگى ۇلەسىن ەڭ ماڭىزدى باعالاۋ ولشەمى ەتىپ، تۇرعىسى بەرىك، ئمورالى وسكەلەڭ بولۋ، بۇقارا جاپپاي مويىندالى سىندى نەگىزگى تالاپقا تاباندى بولىپ، ۇسىنىلعان كاندىداتتاردىڭ حالىق پەن ۋاقىتتىڭ سىنىنان سۇرىنبەي وتە الۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى. جان ـ جاقتىلى سالىستىرۋ، جالپىلىق تەڭگەرۋ، كاندىداتتاردى تەكسەرۋ، مەملەكەت بويىنشا اشىق جاريالاۋ سياقتى بۇىنىدارداردان وتكەننەن كەيىن، "رەسپۇبليكا ورىنداۋشىلارى" جۇڭگوشا سوتسيالىزم قۇرىلىسىندا جانە مەملەكەتتى قورعاۋدا وراسان زور ۇلەس قوسقان، كورنەكتى ەڭبەك سىڭىرگەن ايگىلى قايراتكەرلەرگە بەردى؛ "دوستىق وردەنىن" ەلىمىزدىڭ سوتسيالىستىك وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىندا جانە جۇڭگو مەن شەتەلدىڭ اۋىس ـ كۇيىس سەلبەستىگىن جەڭىلدەتۋ، دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگىن قورعاۋدا كورنەكتى ۇلەس قوسقان شەتەلدىكتەرگە بەردى؛ مەملەكەت داڭق اتاعىن ەكونوميكا، قوعام، مەملەكەت قورعانىسى، ديپلوماتيا، وقۋ ـ اعارتۋ، عىلىم ـ تەحنيكا، مادەنيەت، دەنساۋلىق ساقتاۋ، دەنە تاربيە سياقتى ئارقايسى سالادا، ئار كاسىپتە ماڭىزدى ۇلەس قوسقان، وسكەلەڭ داڭقتا يە كورنەكتى قايراتكەرلەرگە بەردى. مەملەكەت مەرەكەسى قارساڭىندا، ئتوراعا شي جينپيڭ ئتوراعا بۇيرىعىنا قول قويىپ، تۇڭعىش رەت جاڭا جۇڭگونىڭ قۇرىلىسىنا جانە داۋىنا كورنەكتى ۇلەس قوسىپ، ەلەۋلى ەڭبەك سىڭىرگەن ۇلگىلەرگە مەملەكەت وردەنىن جانە مەملەكەت داڭق اتاعىن بەردى.

مەملەكەت وردەنىن جانە مەملەكەت داڭق اتاعىن بەرۋ قيمىلىن ورىستەتۋ ـــ قازىرگى نەگىزگى زاڭ جاريالانىپ اتقارىلعانان بەرگى تۇڭعىش رەتكى بولىپ، باستامالىق ئمان الدى، نەگىزگى زاڭنىڭ مەملەكەت وردەنى، اتاعى ئتۇزىمىن اتقارۋ جونىندەگى ماڭىزدى امالياتى سانالادى، نەگىزگى زاڭنىڭ رۋحىن ايگىلەدى، ەلەۋلى ەڭبەك سىڭىرگەن ۇلگىلەردىڭ تاريحي ەڭبەگىن تۇراقتاندىرۋ ارقىلى ۇلگى ورناتىپ، تۇ تىكتەۋ سوتسيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسىن جەتىلدىرۋدە جانە اسقاتاتۋدا، مەملەكەتتىڭ جونگە سالۋ جۇيەسى مەن جونگە سالۋ قابىلەتىن وسىزامانداندىرۋدى ىلگەرىلەتۋدە كەلەلى ئمان الادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىزمەت ىستەي الاتىن بولدىم"، ـ دەدى 12 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى كەلپىن اۋدانى گەزلىك قالاشىعى سۇباسى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى راحمان امەت تەلەفوندا تىلشىمەن سويلەسكەندە. راحماننىڭ ايتقان امانات-تاماڭىلى باعمىشىلىقتان ۇلگى كورسەتۋ بازاسى شينجياڭ كەلپىن شيياڭياڭ ەگىن، مال شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگى قۇرعان "سەرىكتەستىك ئوسىرۋ + بازا بۇدانداسترۋ + شارۋالار بورداقىلاۋ + كاسپورىن ساتۋ" جاڭاشا مال شارۋاشىلىق كاسپ سالاسىن دامىتۋ بازاسى، بۇل سەرىكتەستىك كەدەيلەرمەن امانات-تامالى باعۇ كەلىسىمىنە قول قويۋ ارقىلى كەدەي وتباسىلارىنىڭ قوينى شوعىرلى باعادى، امانات-تالىعانىنان كەيىن ئار جىلى ئار قويدان 10%تىك سالىستىرما بويىنشا كەدەي وتباسىلارىنا تابىس ۇلەستىرىلەدى. بيىل 10 ـ ايدا بۇل سەرىكتەستىك "مىڭ كاسپورىننىڭ مىڭ قىستاققا كومەكتەسۋى" بويىنشا كەدەيلەردى دالما ـ ئدال سۇيەمەلدەۋ ارەكەتىندەگى مەملەكەتتىك وزات حالقتىق كاسپورىن بولىپ باعالاندى.

قازىر حالقتىق كاسپورىننىڭ كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ ئتاسىلى بارعان ساين كوبەيە باستادى، نىسانعا قارجى قوسۋدى، جۇمىسقا ورنالاستىرۋدى، اقشالاي، زاتتاي جىلۋ بەرۋدى باستى فورما ەتۋدەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەحى، وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، سالاماتتىق جاقتان كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، تۇتىنۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سياقتى جاڭا ۇلگىگە، جاڭا كاسپ فورماسىنا دەيىن دامىدى، سوندىاي ـ اق بارعان ساين دالما ـ ئدال بولا ئتۇستى.

ەرەكشە ترانسفورماتور جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى كاسپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى دالما ـ ئدال سۇيەمەلدەۋ ارقىلى حوتان قالاسى يۇرۇڭقاش قالاشىعى التىلا قىستاعى مەن قىرقارىق قىستاعىنىڭ "قان جاساۋ" يقۋاتىن كۇشەيتۋىنە كومەكتەستى ئارى 10 ميلليون يۋان جۇمساپ، "ەرەكشە ترانسفورماتور حوتان كەدەيلەردى دالما ـ ئدال سۇيەمەلدەۋ، كاسپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قورىن" قۇرىپ، جۇمىستاندىراتىن ادام سانى كوپ، جەتەكتەۋ قۋاتى كۇشتى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ ونىمدىلىگى جاقسى نەسانداردى باۋراۋعا قولداۋ كورسەتىپ، قور ۇسىنىلمى تابىسىن كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋگە جۇمساۋ ارقىلى كەدەيلەردىڭ تۇرمىسىن جاقسارتىپ، تۇرمىس ساپاسىن جوعارىلاتتى. قازىرگە دەيىن، 350 مىڭ يۋاندىق تابىس ۇلەسى ۇلەستىرىلدى، 250 وتباسى يگىلىككە كەنەلدى، ادام باسىنا شاققاندا، 1400 يۋان كىرىس ارتتى، 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنداعى تابىس ۇلەسى 600 نەشە مىڭ يۋانعا جەتتى.

بۇدان كەيىن، رايونىمىز حالقتىق كاسپورىننىڭ "مىڭ كاسپورىننىڭ مىڭ قىستاققا كومەكتەسۋى" بويىنشا كەدەيلەردى دالما ـ ئدال سۇيەمەلدەۋ قيمىلىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، حالقتىق شارۋاشىلىق بايلىعىن جابال جۇمىلدىرىپ، كاسپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، جۇمىستاندىرۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، الەۋمەتتىك يگىلىك ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، تۇتىنۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سياقتى فورمالار ارقىلى باسقارۋ، تەحنيكا، ينفورماتسيا، دارىندى، قارجى سياقتى باسىمدىقتاردى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋعا جانە جاڭاشا اۋىل ـ قىستاق قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالىسادى. اۋتونوميالى رايوندىق ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر بىرلەستىگى تاعى مەملەكەتتىك ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر بىرلەستىگىنىڭ بۇكىل ەلدەگى ايگىلى حالقتىق كاسپورىننىڭ وڭتۇستىك شينجياڭ-داعى اۋىر كەدەي وڭىرلەردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋىنا ات سالىسۋعا ۇيىمداستىرۋىمەن، جۇمىلدىرۋىمەن بەلسەنە ۇشتاستىرىپ، وعان قول جەتكىزىپ، 2019 ـ جىلعى "حالقتىق كاسپورىننىڭ شينجياڭ ساپارى" قيمىلىنا ىلەسە قىزمەت وتەپ، نىساندارداڭ تياناقتانۋىنا جانە كاسپورىننىڭ داموىنا ساياساتتىق ۇگىت ـ لەكسيا جاساۋ جانە قىزمەت وتەۋدى سايكەستىرۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۇعىسۋعا قاراعاندا، التاي ـ كوكتوعاي بولىگى كەلەر جىلى سالىنىپ بولىپ، سىكە قوسىلادى دەگەن.

التاي ـ كوكتوعاي ـ جوڭعار تەمىر جولىنىڭ تۇتاس جەلىسى اشىلعانىنان كەيىن، التايدان ۇرىمجىگە دەيىنگى تەمىر جولدا قاتىناۋ ارالىعى قازىرگى 760 كيلومەترەدەن 640 كيلومەترگە قىسقارادى، تاسىمال ۇاقىتى مولشەرمەن 2 ساعات قىسقارادى، بۇل جەلى بويىندا وڭىرلەردىڭ كەن بايلىعىن اشۋ، وڭىرلىك جول تورابى قۇرىلىمىن كەمەلدەندىرۋ، جەلى بويىندا تۇرعىندارداڭ جولاۋشى ئجۇرۋ شارت ـ جاعدايىن جاقسارتۋ، ساياحات بايلىعىن اشۋدى جەبەۋ، وڭىرلىك ەكونوميكانىڭ داموىن ىلگەرىلەتۋ سياقتىلاردى جەبەۋدە كەلەلى مانگە يە.

ۇعىسۋعا قاراعاندا، شينجياڭدا ورنالاسقان 3 تىرىلعان سولتۇستىك، ورتا، وڭتۇستىك باعىتتا شينجياڭنان شعاتىن تەمىر جول ارناسىندا ورتا ارنا لانجوۋ ـ شينجياڭ تەمىر جولى، لانجوۋ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تەمىر جولىنىڭ كۇرە تامىرلىق رولى كورنەكتى، سولتۇستىك ارنا قۇمىل ـ بجينا تەمىر جولى سالىنىپ بولىپ اشىلعان، وڭتۇستىك ارنا گولمۇد ـ كورلا تەمىر جولى قازىر قاربالاس قۇرىلىس جۇرگىزۋدە ەكەن.

ۋلتىنىڭ گۇلدەنۋى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداڭ شاجىرەسى

حۇداۋەردى توحتى: اسقاق ادىلدىگىمەن كۇنلۇندى كۇگىرەنتتى

شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى (ئتىلشى لیۇ بيڭ). شينجياڭنىڭ پوسكام اۋدانىندا ۇلتتار ىنتىماعى كورمە سارايىندا ئتۇسىندىرۋشى كورەرمەندەردى باستاپ، 1 ـ دارەجەلى قاھارمان ۇلگى حۇداۋەردى توحتىنىڭ سۇرەتىنىڭ الدىنا كەلىپ، ونىڭ انا مەكەننىڭ تىنىشتىعىن قورعاۋعا قوسقان ۇلەسىن، سوندىاي ـ اق زورلىقتى كۇش، لاڭكەستەرىنىڭ كەك الۋىنا ۇشراعاندا ەرلىكپەن قارسىلىق كورسەتىپ، باقىتقا قارسى قۇربان بولعان قاھارماندىق بزگى ىستەرىن تانىستىرعاندا، كوپشىلىك قاباعات قايعىرادى.

حۇداۋەردى توحتى، 1945 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، شينجياڭنىڭ پوسكام اۋدانىنان. ول 1962 ـ جىلى 9 ـ ايدا قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقان، 1966 ـ جىلى 7 ـ ايدا جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، پوسكام اۋدانى پوسكام اۋىلى قوعام حاۋىپسىزدىگىنىڭ ارنايى جىبەرىلگەن قىزمەتكەرى، اۋداندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قىلمىستىق ىستەر اترەتىنىڭ حالىق ساقشىسى، ورىنباسار اترەت باستىعى، قىلمىستىق ىستەر ۇلكەن اترەتىنىڭ باستىعى، پوسكام اۋىلدىق ساقشى بولىمشەسىنىڭ جەتەكشىسى بولعان.

كۇنلۇن تاۋىنىڭ ەتەگىنە، ياركەن وزەنىنىڭ جاعاسىنا ورنالاسقان پوسكام اۋدانىنىڭ جەرى قۇنارلى، كورىنىسى كوركەم. حۇداۋەردى توحتى بۇل جەردى قىزۋ سۇيەدى، ول پوسكام اۋدانىنىڭ قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنىڭ ئبىرىنشى شەبىنده ۇزاق ۋاقىت شايقاس جۇرگىزىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن ادالدىقپەن اتقارىپ، بۇقارانى تولىق جۇمىلدىرىپ جانە ولارعا سۇيەنىپ، مەملەكەتتىڭ ساياساتتارىن جانە زاڭدارىن بەلسەنە ۇگىتتەپ، ۇلتتار قاتىناسىن ۇيلەسىمدى ئبىر جاقتى ەتىپ، بۇقارانى ۇايىمنان ارىلتىپ، قينىشىلىعىن شەشۋگە شىن نىقىلاسپەن كومەكتەسىپ، قاراستى رايوننىڭ امانداندىق ئتارتىبىن پارمەندى قورعاپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جاقسى باعاسىن الدى.

حۇداۋەردى توحتى قاي ـ قاشان دا مەملەكەت زاڭىن، زاڭ ەرەجەلەرىن جانە ۇلتتار ىنتىماعىن قورعاۋ تۇرعىسىندا تۇرىپ، ئتۇرلى قوعامدىق قايشىلىقتى بەلسەنە شەشتى. 1997 ـ جىلى 6 ـ ايدا پوسكام اۋدانى پوسكام اۋىلى 4 ـ قىستاعىنىڭ ئبىر ۇيعۇر تۇرعىنى مەن ئبىر حانزۋ تۇرعىنى جەردى سۇاراۋعا سۇ جىبەرۋ جونىندە ەگەسپە قالادى. دەلونى قابىلداعانان كەيىن، حۇداۋەردى توحتى دەلونىڭ دۇرىس ـ بۇرىس، ئجوندى ـ ئجونسىز جاعدايىنا نەگىزدەلىپ، ئادىل جاراستىرادى ئارى سول جەردە تۇرعان ئار ۇلت بۇقارا-سنا "زاڭ الدىندا كوپشىلىك ۇلتقا بولىنبەيدى، تەك زاڭ ـ تارتىپكە بويسۇنۋ جانە زاڭعا قايشىلىق جاساپ، قىلمىس وتكىزۋ ايىرماشىلىعى عانا بار. مەيلى كىم بولسىن، زاڭعا، زاڭ ەرەجەلەرگە قايشى كەلەدى ەكەن، زاڭنىڭ جازاسىن قابىلدايدى" دەپ تاربيە جۇرگىزدى.

پوسكام اۋدانى وڭتۇستىك شينجياڭدا "ئۇش ئتۇرلى كۇش" كەسىپتەستىگى "ئۇش ئتۇرلى كۇش" سوققى بەرۋدىڭ الدىنعى شەبى. "ئۇش ئتۇرلى كۇش" كەسىپتەستىگى جۇرگىزگەن حۇداۋەردى توحتىنىڭ تۇرعىسى بەرىك، ەشتەڭەدەن جاسقانايتىن ەرجۇرەك، تالاي رەت قىلمىستىق ەلەمەنتتەردىڭ ۇرەيلەندىرۋىن مەن سەس كورسەتۋىنە ۇشىراعاندا، ەشقاندداي تايسالماستان باتىل تۇردە ولارعا قارسى بەتپە ـ بەت كۇرەس جۇرگىزىپ، "ئۇش ئتۇرلى كۇش" تىڭ ەسىرگەن اپتىقپالىعىنا ئزىلدى سوققى بەرىپ، اتا مەكەننىڭ قوعام ورنىقتىلىعىن قورعاۋعا كورنەكتى ۇلەس قوستى. ول كەزىندە ىلگەرىندى ـ كەيىندى ئبىر رەت جەكە 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك كورسەتتى، ئبىر رەت ماراپاتتالدى، اۋداندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى جاعىنان 6 رەت وزات جەكە بولىپ باعالاندى.

1999 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى تاڭعا جۇىق ۇزاقتان بەرى قاستىق سايلاپ كەلگەن زورلىقتى كۇش، لاڭكەستەرى حۇداۋەردى توحتىنىڭ ۇيىنە جاسىرىنىپ كىرىپ، ودان قۇتىرىنا كەك الادى. ۇيقىسىنان شوشىپ ويانعان ول زورلىقتى كۇش، لاڭكەستەرىنىڭ قارۇىنان جاسقانباي، ۇرەيلەنبەي، قولىندا تەمىرداڭ سىنعى دا جوق بولسا دا قوس جۇدىرىعىن سەرمەپ جاۋلارمەن ايقاسا كەتەدى، ئبىراق جالعىز ئۇزى توپتى جاۋعا توتەپ بەرە الماي، قانىپەزەر زورلىقتى كۇش، لاڭكەستەرى جاعىنان ۇلكەن پىشاقپەن ارت ـ ارتىنان 34 جەردەن پىشاقتالىپ، قانعا بويالىپ جىعىلادى.

كوسىلگەن كۇنلۇن قاسىرەتتەنە ەگىلدى، ورىكەشتەنگەن ياركەن وزەنى وكسىك اتتى. حۇداۋەردى توحتى قۇربان بولعاننان كەيىن، پوسكام اۋدانىنداعى ئار ۇلت بۇقاراسى وعان ازا ئبىلدىرۋ جىنالىسى وتكىزىلگەن ورىنعا سەلدەي جوڭگىلىپ كەلىپ، كوز جاستارىن كولدەتە قوشتاستى. 2000 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى حۇداۋەردى توحتىعا مەملەكەتتىك قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندەگى 1 ـ دارەجەلى قاھارمان ۇلگى اتاعى تولقتاپ بەرىلدى.

مەن ۇمىتكە تولى تۇرمىس كەشىرە باستادىم

(باسى 1 ـ بەتتە)

مەن ولاردى "تاربيەلەۋدى" ويلادىم، "تاربيەلەنگەن" ادامدار كوبەيگەن ساين ئوزىم جاننىڭ جاقسىلىعىن تۇسەمىن دەپ ەسەپتەدىم.

ئدىنى ۇشقارى يدەيانىڭ شىرماۋدىمەن، اكەم قايتىس بولعان كەزدە ونىڭ جەرلەۋ سالتىندا مەن جىلامادىم ئارى وتباسىمداعىلاردىڭ جىلاۋىنا دا جول قويمادىم.

2006 ـ جىلى مەن ئابيا ماتسىدىقپەن ۇيلەندىم. ۇيلەنگەنىمنىڭ ەرتەسى مەن كەلىنشەگىمە: سەنىڭ بۇدان كەيىن مەنىڭ رۇقساتىمسىز ەسكىتەن اتتاپ شىعۋىڭا بولمايدى، ايەلدىڭ تاپقان اقشاسى "مۇسىلمانشا ەمەس"، سوندىقتان سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەۋىڭە بولمايدى، ـ دەدىم. سول كەزدە كەلىنشەگىم قاتتى تىكسىنىپ، اڭتارىلىپ قالدى. ول مەنى قالجىڭداپ تۇر دەپ ويلاپ ەلەپ ـ ەسكەرمەپ ەدى. ول مەنىڭ تالابىم بويىنشا ىستەمەگەن كەزدە، مەن ونى مەنىڭ جاننىڭ كىرەتىن جولىمدى توستى دەپ سەزىنىپ، قاتتى نىزالاندىم. سول كۇنى ئبىز رەنجىسىپ قالدىق، مەن قول جۇمساپ ايەلمەدى ايامداي ۇردىم. سودان باستاپ ايەلىم مەنىڭ تالابىم بويىنشا ەسكىتەن شىقپايتىن ئارى باسقا دوستارىمەن ارالاسپايتىن بولدى.

كوپ وتپەي بالالى بولدىق. بالام ەكتەپكە تۇسەتىن جاسقا كەلگەن كەزدە، مەن بالامنىڭ ەكتەپتە وقۋىنا، اۋىرسا شىپاجاناعا بارۋىنا جول قويمادىم. بالام اينالاسىندا وزىمەن قاتارلاس دوستارىنىڭ سومكەلەرىن ارقالاپ قۋانا مەكتەپكە بارا جاتقاندىعىن كورگەن كەزىندە، ۇنەمى قىزعا قارايتىن. ئبىر كۇنى بالام ماعان: اكە، مەنىڭ دە مەكتەپكە بارعىم كەلەدى، ـ دەدى. مەن دەرەۋ وعان: مەكتەپتە وقىعانىنىڭ پايداسى جوق، مەنمەن بىرگە ئدىن ۇيرەنگەنىڭ وڭ، ـ دەپ اقىردىم. مەنىڭ ئتۇرلى ۇشقارى ارەكەتتەرىم سەبەپتى ايەلىم مەن بالامنىڭ تۇرمىسى مۇشكىل جاعدايدا قالدى، باسقا ئبىر دۇنيەدە جاساعانداي، رەال قوعاممەن ۇيلەسە المادى.

وتباسىمداعىلار مەنىڭ ۇشقارى ئىس ـ ارەكەتىمنەن ەرەكشە الاڭدادى. ولاردىڭ سابىرسىلىقپەن اقىل ـ كەڭەس بەرۋىمەن مەن ئوز ارەكەتىمە قايتىرىلا تولعانىپ، كەرىا اۋداننداعى كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىندا ۇيرەنۋگە قاتىناسۋعا تىزىمدەلدىم.

ئومىرىمنىڭ بۇرىلىسى وسى ارادان باستالدى. تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنا كەلگەننەن كەيىن وسى ارانىڭ ۇيرەنۋ، تۇرمىس شارت ـ جاعدايىنىڭ ۇيدەن الدەقايدا جاقسى ەكەندىگىن بايقادىم، تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعى ئبىزدىڭ تاماقتانۋ ادەتىمىزگە قۇرمەت ەتىپ، تاماقپەن، جاتاقپەن تەگىن قامدادى، مەملەكەتتە ئبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتىل ـ جازۋدى، زاڭ بىلىمدەرىن جانە كاسىپتىك شەبەرلىك ۇيرەتتى. وقىتۋشىلار ۇنەمى مەنى نىزدەپ كەلىپ سىرلاسىپ، اڭگىمەلەسىپ، مەنىڭ كوڭىلدەگى تۇينىشىمدى شەشتى.

ئالى ەسىمدە، ئبىر جولى ايەلىم مەنمەن بەينە جازبادا تىلدەسىپ، بالانىڭ قىزۋى ورلەپ كەتكەندىگىن ايتتى، وقىتۋشىم جاعدايدان حابىردار بولعانىنان كەيىن دەرەۋ كولىگىمەن مەنى ۇيگە جەتكىزىپ قويدى ئارى بالامدى ەرتىپ بىرگە شىپاحاناعا باردىق، تاعى ماعان كومەكتەسىپ ەمدەۋ اقىسىن تاپسىردى. ەرتەسى بالام ساۋقتى. بۇرىنداعى "جات دىندەگىلەر" دەپ قاراعان ادامدارداڭ بارلىعىنىڭ ماعان قالتقىسىز كومەكتەسكەندىگىن كورگەنىمدە، وزىمە: جاننات قايدا؟ باقىت دەگەن نە؟ سول جاننىڭ كىرگىزەدى دەگەن وتىرىك ئسوز مەنى مەن وتباسىمداعىلاردى مۇشكىل حالگە ئتۇسىردى ەمەس پە دەگەن سۇراۋ قويدىم.

«نەگىزگى زاڭ»، «قىلمىستىق ىستەر زاڭى»، «لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ زاڭى»، «شينجياڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوننىڭ ۇشقارىلىقتى الاستاۋ ەرەجەسى» سياقتى زاڭداردىڭ، زاڭ ەرەجەلەرىنىڭ ئتۇپ نۇسقاسىن مۇقيات ۇيرەنىپ، ئىشنارا دەلو مسالى لەكسياسىن تىڭداعانىنان كەيىن، مەن "ئۇش ئتۇرلى كۇش" تىڭ سۇرقيا كەيپ ـ كەسپىرى مەن زالالىن تۇسىنە الماعانىمدا، ەرەكشە ەزىلدىم. وتكەنگى قاتەلىگىمدى تەرەڭ تانىدىم.

تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىندا ۇيرەنگەن كەزىمدە، پارتيا مەن ۇكىمەت مەنىڭ وتباسىمداعىلارعا ەرەكشە كوڭىل ئبولدى، كادرلار ۇنەمى ۇيمە بارىپ، احۋال ۇعىسىپ، قينىشىلىقتارىمدى شەشىپ بەردى. ئار جولى اپتا سوڭىندا ۇيگە قايتقانىمدا ايەلىم ۇنەمى ماعان پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ بىزگە كومەكتەسىپ، قاندداي يگى ىستەردى ىستەپ بەرگەندىگىن، ۇيدە تاعى قاندداي وزگەرىس بولعاندىعىن ايتىپ بەرەدى. ايەلىمنىڭ جاناعان بەينەسىن كورگەنىمدە، مەن ىلگەرى ايەلىم مەن بالاما ىستەگەن قىلىعىمدى ويلاپ، قاتتى ازاپتانامىن.

تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىندا مەن ەلەكترونداق ساۋدا ىستەرى كاسىبىن تاڭداپ ۇيرەندىم. وقۋ تاۋىسقاننان كەيىن، مەن ئبىر ەرەن بازار اشىپ، شاعىن ازىق ـ تۇلىك، ەرەكشە كەپتىرىلگەن جەمىس، تاعى بالالار كيىمى، سوندىاي ـ اق تۇرمىستىق بۇيىم سياقتىلاردى ساتتىم. ەرەن بازاردىڭ ساۋداسى ەرەكشە كۇسەت بولدى، ئار كۇنى 2000 ـــ 3000 يۋاننىڭ ساۋداسىن جاسايمىن. مەن تاعى ايەلمەدى قىزمەت ىستەۋگە ىنتالاندىردىم، ەرەن بازارعا قاجەتتى زاتتاردى ەكەۋىمىز بىرگە تاڭدايمىز. قازىر مەن بالامنىڭ ۇيرەنۋىنە ەرەكشە كوڭىل بولەمىن، ئار كۇنى ولاردى مەكتەپكە جەتكىزىپ، مەكتەپتەن الىپ قايتامىن، ولاردىڭ تاپسىرمالارىن پىسىقتاتامىن، وتباسىمزدىڭ تۇرمىسى وتە باقىتتى.

كەلەر قادامدا مەن ۇيرەنگەن ەلەكترونداق ساۋدا ىستەرى بىلىمدەرىمنەن پايدالانىپ تور دۇكەننەن اشىپ، تور ارقىلى زات ەنگىزۋگە، زات ساتۋعا دايىندالىپ جاتىرمىن. مەن تاعى كەرىا اۋدانى قاشعىنان بىرنەشە بولىمشە دۇكەن اشىپ، ئبىر ئبولىم كەدەي وتباسى ادامدارىن جۇمىسقا كوبىرەك قابىلداپ، كوپشىلىكتى ىرعىن تۇرمىسقا بىرگە كەنەلتۇدى ويلاپ وتىرمىن.

(ئتىلشىمىز **شيە حۇيبيان، جىڭ جو** رەتتەگەن)

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىزمەت ىستەي الاتىن بولدىم"، ـ دەدى 12 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى كەلپىن اۋدانى گەزلىك قالاشىعى سۇباسى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى راحمان امەت تەلەفوندا تىلشىمەن سويلەسكەندە. راحماننىڭ ايتقان امانات-تاماڭىلى باعمىشىلىقتان ۇلگى كورسەتۋ بازاسى شينجياڭ كەلپىن شيياڭياڭ ەگىن، مال شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگى قۇرعان "سەرىكتەستىك ئوسىرۋ + بازا بۇدانداسترۋ + شارۋالار بورداقىلاۋ + كاسپورىن ساتۋ" جاڭاشا مال شارۋاشىلىق كاسپ سالاسىن دامىتۋ بازاسى، بۇل سەرىكتەستىك كەدەيلەرمەن امانات-تامالى باعۇ كەلىسىمىنە قول قويۋ ارقىلى كەدەي وتباسىلارىنىڭ قوينى شوعىرلى باعادى، امانات-تالىعانىنان كەيىن ئار جىلى ئار قويدان 10%تىك سالىستىرما بويىنشا كەدەي وتباسىلارىنا تابىس ۇلەستىرىلدى. بيىل 10 ـ ايدا بۇل سەرىكتەستىك "مىڭ كاسپورىننىڭ مىڭ قىستاققا كومەكتەسۋى" بويىنشا كەدەيلەردى دالما ـ ئدال سۇيەمەلد